

1577395

ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА ПРАВОПОРЯДКУ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ

ІСТОРІЯ
— СУЧАСНИЙ СТАН —

ОСНОВНІ
НОРМАТИВНІ АКТИ

КОМЕНТАРІ
І РОЗ'ЯСНЕННЯ

Ця збірка висвітлює історію утворення, розвиток та сучасний стан Військової служби правопорядку у Збройних силах України; правову базу її діяльності і коментарі з роз'ясненнями основних аспектів правового регулювання.

Видання розраховане на широкий загал зацікавлених читачів; військово-зобов'язаних та військовослужбовців; працівників правоохоронних органів, органів правосуддя, практикуючих правників; здобувачів юридичної освіти та їх викладачів.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ІСТОРИЧНА ДОВІДКА. УТВОРЕННЯ, РОЗБУДОВА ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ.....	4
Указ Президента України «Про Стратегічний оборонний бюлєтень України».....	7
Вступ.....	8
I. Основні положення.....	10
II. Система управління силами оборони.....	11
III. Механізм імплементації оборонної реформи.....	16
IV. Мета та стратегічні цілі оборонної реформи.....	22
VI. Заключна частина (прикінцеві положення).....	33
ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА ПРАВОПОРЯДКУ У ЗСУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	34
Організація патрульно-постової служби ВСП.....	39
Військові адміністративні правопорушення.....	44
Застосування спеціальних засобів військовослужбовцями ВСП у ЗСУ під час здійснення ними службових обов'язків.....	46
Спецназ Військової служби правопорядку у ЗСУ.....	48
ОСНОВНІ НОРМАТИВНІ АКТИ, ЯКІ РЕГУЛЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ ВСП У ЗСУ.....	49
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України».....	49
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	50
Стаття 1. Статус і призначення Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.....	50
Стаття 2. Правова основа та принципи діяльності Служби правопорядку.....	50
Стаття 3. Основні завдання Служби правопорядку.....	50
Стаття 4. Сприяння Службі правопорядку у виконанні нею своїх завдань.....	52
Стаття 5. Організація Служби правопорядку.....	52
Стаття 6. Залучення до виконання окремих завдань по забезпеченню правопорядку і військової дисципліни військовослужбовців інших військових частин Збройних Сил України.....	54
РОЗДІЛ II. ПРАВА І ФУНКЦІЇ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ.....	54
Стаття 7. Права військовослужбовців Служби правопорядку.....	54
Стаття 8. Функції Служби правопорядку.....	59
РОЗДІЛ III. ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ, СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ І ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ.....	61
Стаття 9. Умови і межі застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і вогнепальної зброї.....	61

Стаття 10. Застосування спеціальних засобів під час здійснення службових обов'язків.....	62
Стаття 11. Застосування вогнепальної зброї.....	63
РОЗДІЛ IV. КОМПЛЕКТУВАННЯ ОСОБОВИМ СКЛАДОМ, ПРОХОДЖЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У СЛУЖБІ ПРАВОПОРЯДКУ.....	64
Стаття 12. Особовий склад Служби правопорядку.....	64
Стаття 13. Проходження військової служби у Службі правопорядку.....	65
РОЗДІЛ V. СОЦІАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ПРАЦІВНИКІВ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ. ВІДПОВІДALНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ.....	65
Стаття 14. Соціальний і правовий захист військовослужбовців, членів їх сімей та працівників Служби правопорядку.....	65
Стаття 15. Відповідальність військовослужбовців Служби правопорядку.....	65
РОЗДІЛ VI. КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СЛУЖБИ ПРАВОПОРЯДКУ.....	65
Стаття 16. Контроль за діяльністю Служби правопорядку.....	65
РОЗДІЛ VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.....	66
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України».....	67
ВСТУП.....	69
ВІЙСЬКОВА ПРИСЯГА.....	70
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ІНОЗЕМЦЯ ТА ОСОБИ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА.....	70
БОЙОВИЙ ПРАПОР ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ.....	70
ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	71
ЧАСТИНА I. ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІ ТА ВІДНОСИНИ МІЖ НИМИ.....	72
РОЗДІЛ 1. ОБОВ'ЯЗКИ, ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	72
Загальні положення.....	72
Загальні обов'язки військовослужбовців.....	73
Права військовослужбовців.....	74
Начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням.....	76
Відрекомендування командирам (начальникам) та особам, які прибули для інспектування (перевірки).....	79
Про військову ввічливість і поведінку військовослужбовців.....	81
РОЗДІЛ 2. ЗАГАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ КОМАНДИРІВ (НАЧАЛЬНИКІВ).....	83
РОЗДІЛ 3. ОБОВ'ЯЗКИ ПОСАДОВИХ ОСІБ, ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ РЯДОВОГО СКЛАДУ.....	88
Головний сержант (головний старшина) бригади (полку, корабля 1 і 2 рангу, окремого батальйону).....	92
Начальник штабу бригади (полку, окремого батальйону).....	95
Заступник командира бригади (полку, окремого батальйону).....	98

Заступник командира бригади (полку, окремого батальону) з морально-психологічного забезпечення.....	100
Заступник командира бригади (полку, окремого батальону) з озброєння (інженерно-авіаційної служби) — начальник технічної частини.....	103
Заступник командира бригади (полку, окремого батальону) з тилу.....	105
Начальник артилерії бригади.....	108
Командир дивізіону — начальник протиповітряної оборони бригади.....	109
Начальник служби бригади*.....	110
Начальник інженерної служби бригади.....	112
Начальник служби радіаційного, хімічного, біологічного захисту — начальник служби екологічної безпеки бригади.....	113
Начальник медичної служби бригади.....	114
Начальник медичної служби полку (окремого батальону, батальону).....	116
Помічник командира бригади з фінансово-економічної роботи — начальник фінансової служби.....	118
Начальник фізичної підготовки і спорту бригади.....	119
Начальник розвідки бригади.....	120
Начальник зв'язку бригади.....	121
Начальник служби метрології та стандартизації (метролог) бригади.....	121
Начальник служби ракетно-артилерійського озброєння бригади.....	122
Начальник бронетанкової служби бригади.....	123
Начальник автомобільної служби бригади.....	124
Начальник служби пально-мастильних матеріалів бригади.....	125
Начальник продовольчої служби бригади.....	125
Начальник речової служби бригади.....	126
Помічник командира бригади з правової роботи (юрисконсульт бригади).....	127
Військовий капелан бригади, батальону.....	129
Командир батальону (корабля 3 рангу).....	130
Головний сержант (головний старшина) батальону (дивізіону, ескадрильї, корабля 2 рангу, бойової частини корабля 1 рангу).....	132
Начальник штабу батальону.....	135
Заступник командира батальону.....	136
Заступник командира батальону (корабля 3 рангу) з морально-психологічного забезпечення.....	137
Начальник медичного пункту бригади (полку, окремого батальону, батальону).....	142
Начальник медичної служби батальону (дивізіону, окремої роти) — фельдшер.....	145
Командир роти (корабля 4 рангу).....	146
Головний сержант роти (батареї).....	149
Заступник командира роти.....	152
Заступник командира роти з морально-психологічного забезпечення.....	153
Заступник командира роти з озброєння (технічної частини, старший технік)*.....	156
Сержант-інструктор (старшина-інструктор) навчальної роти (навчальної батареї).....	157
Інструктор із тактичної медицини роти (батареї).....	161
Командир взводу (групи, башти).....	162

Сержант із матеріального забезпечення роти (батареї), старшина роти (батареї).....	164
Головний сержант взводу (обслуги, заступник командира взводу).....	165
Інструктор (старший інструктор, сержант-інструктор) навчального взводу.....	169
Командир відділення.....	172
Загальні обов'язки військовослужбовців рядового складу.....	175
ЧАСТИНА 2. ВНУТРІШНІЙ ПОРЯДОК.....	176
Загальні положення.....	176
РОЗДІЛ 4. РОЗМІЩЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	177
Загальні положення.....	177
Утримання приміщень.....	183
Опалення приміщень.....	186
Провітрювання приміщень.....	186
Освітлення приміщень.....	187
Розміщення у населених пунктах.....	187
Пожежна безпека.....	188
Природокористування та охорона довкілля.....	191
РОЗДІЛ 5. РОЗПОДІЛ ЧАСУ І ПОВСЯКДЕННИЙ ПОРЯДОК.....	191
Загальні положення.....	191
Підйом, ранковий огляд і вечірня повірка.....	194
Навчальні заняття.....	196
Сніданок, обід і вечеря.....	197
Звільнення з розташування військової частини.....	198
Відрядження, відправлення і прямування підрозділів (команд).....	200
Відвідування військовослужбовців.....	201
РОЗДІЛ 6. ЗБЕРЕЖЕННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ЗДОРОВ'Я ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	202
Загальні положення.....	202
Створення здорових умов служби і побуту військовослужбовців.....	202
Загартування і фізичний розвиток військовослужбовців.....	203
Санітарно-гігієнічні і протиепідемічні заходи.....	204
Лікувально-профілактичні заходи.....	205
Лазно-пральне обслуговування.....	210
РОЗДІЛ 7. ДОБОВИЙ НАРЯД.....	211
Загальні положення.....	211
Черговий підрозділ.....	213
Порядок призначення нарядів та звітність щодо них.....	214
Підготовка добового наряду.....	214
Розвід добового наряду.....	215
Обов'язки військовослужбовців добового наряду.....	216
Загальні положення.....	216
Черговий частини.....	217
Помічник чергового частини.....	221

Черговий контрольно-пропускного пункту.....	222
Помічник чергового контрольно-пропускного пункту.....	223
Черговий батальону (підрозділів забезпечення військової частини).....	224
Черговий роти.....	224
312. Черговий роти зобов'язаний;.....	225
Дніовальний роти.....	227
Черговий їдальні.....	228
Черговий фельдшер (санітарний інструктор) медичного пункту.....	230
Дніовальний медичного пункту.....	231
Черговий штабу частини.....	232
Пожежний наряд.....	233
Черговий сигналіст-барабанщик.....	233
Розділ 8. Підйом за бойовою тривогою і збір.....	234
ЧАСТИНА 3. БОЙОВЕ ЧЕРГУВАННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ В ПАРКАХ, ПІД ЧАС РОЗТАШУВАННЯ ВІЙСЬК НА ПОЛІГОНАХ ТА ЇХ ПЕРЕВЕЗЕННЯ.....	235
РОЗДІЛ 9. БОЙОВЕ ЧЕРГУВАННЯ.....	235
РОЗДІЛ 10. ВНУТРІШНЯ СЛУЖБА В ПАРКАХ.....	237
Загальні положення.....	237
Черговий парку.....	241
Дніовальний парку.....	243
Механік-водій (водій) чергового тягача.....	244
РОЗДІЛ 11. ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ ПІД ЧАС РОЗТАШУВАННЯ ВІЙСЬК НА ПОЛІГОНАХ (У ТАБОРАХ).....	244
Загальні положення.....	244
Розташування військової частини табором (у наметах).....	246
Виклик чергових на лінію.....	247
РОЗДІЛ 12. ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОЇ СЛУЖБИ ПІД ЧАС ПЕРЕВЕЗЕННЯ ВІЙСЬК.....	248
Загальні положення.....	248
Начальник військового ешелону (команди).....	250
Заступник начальника військового ешелону з постачання.....	253
Командир роти.....	254
Черговий військового ешелону.....	256
Дніовальні вагона (корабельного приміщення) з людьми, салону літального апарата.....	256
ЗАКОН УКРАЇНИ «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України».....	293
РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	295
РОЗДІЛ II. ЗАОХОЧЕННЯ.....	300
Права командирів (начальників) щодо застосування заохочень до підлеглих військовослужбовців.....	302

Порядок застосування заохочень.....	303
РОЗДІЛ III. СТЯГНЕННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	307
Дисциплінарні стягнення, що накладаються на військовослужбовців.....	309
Права командирів (начальників) накладати дисциплінарні стягнення на підлеглих військовослужбовців.....	310
Накладення дисциплінарних стягнень в особливих випадках.....	312
Порядок накладення дисциплінарних стягнень.....	314
РОЗДІЛ IV. ОБЛІК ЗАОХОЧЕНЬ ТА ДИСЦИПЛІНАРНИХ СТЯГНЕНЬ.....	320
РОЗДІЛ V. ПРОПОЗИЦІЇ, ЗАЯВИ ТА СКАРГИ.....	322
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 8 липня 2020 р. № 573 про «Питання запровадження та здійснення деяких заходів правового режиму воєнного стану».....	328
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 27 вересня 2017 р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».....	337
Загальна частина.....	338
Організація та забезпечення оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій.....	340
Порядок оповіщення у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайної ситуації.....	349
Організація зв'язку у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій.....	353
Забезпечення функціонування апаратури і технічних засобів автоматизованих систем централізованого оповіщення та зв'язку, контроль за їх станом.....	354
ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ від 18 січня 2003 р. N 83 «Про затвердження Правил застосування спеціальних засобів військовослужбовцями Військової служби правопорядку у Збройних Силах України під час здійснення службових обов'язків».....	357
НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ від 10.10.2016 № 515 «Про затвердження Інструкції про організацію патрульно-постової служби Військовою службою правопорядку у Збройних Силах України».....	364
I. Загальні положення.....	366
II. Планування заходів патрульно-постової служби в органах управління Служби правопорядку.....	371
III. Організація підготовки і допуску особового складу до несення патрульно-постової служби.....	381
IV. Розвід патрулів.....	388

V. Організація контролю за несенням патрульно-постової служби та заходів з методичної підготовки.....	390
VI. Загальні обов'язки особового складу патруля.....	394
VII. Права особового складу патруля.....	399
VIII. Дії патрулів та посадових осіб Служби правопорядку щодо застосування заходів адміністративного примусу.....	401
IX. Порядок оформлення та передачі матеріалів про адміністративні правопорушення.....	423
X. Дії патрулів Служби правопорядку під час несення служби на автомобілі.....	425
СУДОВА ПРАКТИКА.....	428